

שירותי תמיכה וייעוץ לארגונים לשינוי חברתי
מייסודה של הקרן החדשה לישראל
www.shatil.org.il

חוק העמותות התש"ם 1980 - הלכה למעשה עדכון, ספטמבר 2008 עו"ד אופיר כץ

העדכון מתייחס למהדורה השלישית של הספר, 2006

במסגרת תיקון מס' 6 לחוק החברות, תוקן ביום 21.6.2007 גם חוק העמותות (תיקון מס' 10).

העדכון שלהלן מתייחס לכל הוראות החוק שתוקנו או הוספו.

לנוחיות הקורא, נעשה העדכון תוך הפנייה לעמודים בספר "חוק העמותות, התש"ם – 1980 הלכה למעשה" (מהדורה מעודכנת) תוך ציטוט החוק המתוקן והוספת דברי הסבר.

א. עמוד 11

סעיף 1 לחוק תוקן כדלקמן:

אחרי המילים "בין חבריו" יבוא "ושמטרתו העיקרית אינה עשיית רווחים".

עד כה קבע הסעיף שעמותה איננה יכולה לחלק רווחים. התיקון הרחיב וקבע גם שמטרתו העיקרית של התאגיד איננה עשיית הרווחים.

ספק רב אם התיקון במקומו, שכן, מלכ"ר או אלכ"ר משמעם: מוסד או ארגון ללא כוונת רווח. על כן ברור מאליה ששאלת עשיית רווחים לא צריכה כלל לעלות בהקשר של התיאגוד. אין איסור על כך שיהיו למלכ"ר "הכנסות עצמיות" והשאלה מה מהותן של הכנסות אלה היא שאלה רלוונטית בהקשר של מיסוי ולא של התיאגוד.

ב. עמוד 20

בסעיף 11 לחוק חלו השינויים הבאים:

סעיף 11 המקורי יסומן (א) ואחריו יבוא:

(ב) שינוי מטרה של עמותה במטרה אחרת או שינוי הוראות תקנון לגבי ייעוד הנכסים בפירוק (בסעיף זה - מטרה), וכן הוספת מטרה למטרות עמותה או גריעה מהן (בסעיף זה - שינוי מטרות), יתקבלו בהחלטת האסיפה הכללית, לאחר שוועד העמותה הציג לפניו פירוט של הנכסים שנצברו למטרותיה של העמותה עובר לשינוי המבוקש, והמחויבויות שקיבלה על עצמה העמותה לענין זה, לרבות כלפי תורמים לעמותה.

(ג) שינוי מטרות כאמור בסעיף קטן (ב) ייעשה כמפורט להלן, לפי העניין:

(1) אם המטרה שהעמותה מבקשת להחליף, לגרוע או להוסיף קרובה למטרה שאותה היא מחליפה או למטרותיה האחרות (בסעיף זה - מטרה קרובה), טעון שינוי כאמור רישום בידי הרשם; סבר הרשם כי המטרה כאמור אינה מטרה קרובה - יודיע על כך לחברה, והיא תפעל כאמור בפסקה (2);

(2) אם המטרה שהעמותה מבקשת להחליף או להוסיף, אינה מטרה קרובה, או שאין לעמותה מטרה קרובה למטרה שאותה היא מבקשת לגרוע, טעון שינוי כאמור אישור בית המשפט.

(ד) הרשם לא ירשום שינוי מטרות כאמור בסעיף קטן (ג) (1) אלא אם כן שוכנע כי בנסיבות הענין צודק ונכון לעשות כן, בשים לב למטרות העמותה, לפעילותה לפני השינוי, ולמחויבויות שקיבלה על עצמה העמותה לצורך השינוי.

(ה) בית המשפט יחליט בבקשה לשינוי מטרות של עמותה לפי סעיף זה, לאחר שנתן לרשם הזדמנות להביע את עמדתו; בית המשפט לא יאשר שינוי מטרות אלא אם כן שוכנע כי בנסיבות העניין צודק ונכון לעשות כן, בשים לב למטרות העמותה ולפעילותה לפני השינוי, ובתנאים ובהסדרים שיקבע.

(ו) קיבל הרשם מעמותה עותק של החלטת בית המשפט המאשרת שינוי מטרות לפי סעיף קטן (ג), ירשום אותה בהתאם להוראות סעיף קטן (א).

(ז) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לעניין חובה של עמותה למסור הודעה על כוונתה לשנות את מטרותיה או על שינוי המטרות, ואת הדרכים והמועדים למסירתה, בהתחשב בסוגי עמותות ורשאי הוא להסמיך את הרשם לקבוע הוראות כאמור לגבי עמותה מסוימת, בהתחשב באופייה או בנסיבות העניין.

התיקון הנ"ל עוסק בשינוי או הוספת מטרות של עמותה או בשינוי הוראות התקנון לגבי ייעוד נכסיה בפירוק.

התיקון אינו מתייחס לשינויים אחרים בתקנון כגון: שינויים במסגרת מוסדות העמותה, שינוי שמה של העמותה, שינוי הליכים שונים בעמותה וכו'.

עד לתיקונו נקבע בסעיף 11 המקורי כי כל שינוי בתקנון העמותה יהיה תקף רק מיום אישור רישומה של ההחלטה על השינוי על ידי רשם העמותות. דרישה זו נתנה אמנם בידי רשם העמותות שיקול הדעת אם לרשום או לא לרשום תיקון מסויים, אך לא קבעה מה המסגרת שבתחומה יכול הרשם להפעיל את שיקול דעתו ולא קבעה גם את דרך ההתנהלות במקרים שהעמותה אינה מקבלת את עמדת הרשם.

התיקון החדש קובע "פרוצדורה" ברורה לאישור שינוי מטרות העמותה וייעוד נכסיה בפירוק.

ה"רציו" העומד אחר תיקון זה הוא הרצון להבטיח שהמשאבים והרכוש של העמותה, שברוב המקרים הם משאבים שהעמותה גייסה מהציבור הרחב, מקרנות, מגופים מוסדיים או ממסלתיים וכו' – ישמשו רק למטרות שלשמן גויסו משאבים אלה.

על כן, נקבעו שתי "רמות" לאישור השינויים:

1. אם המטרה החדשה "קרובה" למטרה המוחלפת או למטרות העמותה – שיקול הדעת ניתן לרשם העמותות.

2. אם המטרה איננה מטרה קרובה – ניתן שיקול הדעת לבית המשפט.

בית המשפט ניתנה גם הסמכות לקבוע "תנאים והסדרים" שיאפשרו את השינוי, למשל, בדרך של הבטחה שהפעילות למטרה "החדשה" לא תמומן מאמצעים כספיים שגויסו על ידי העמותה למטרות הקודמות אלא רק מאמצעים שגויסו בעתיד למטרה "החדשה". בית המשפט יכול גם לקבוע הוראות להבטחת קיום תנאי זה.

ג. עמוד 21

סעיף 12 (א) תוקן כדלקמן:

אחרי המילה "הוראות הסעיפים" יבוא: 1.

סעיף 12 קובע את ההוראות המחייבות של חוק העמותות שחייבות להתקיים בכל תקנון. סעיף 1 לחוק (ראה עמוד 11) נשמט והוסף עתה.

ד. עמוד 36

סעיף 26 א' דן באפשרות שהאסיפה הכללית תחליט על תשלום שכר לחברי הוועד.

התיקון לחוק קובע כי הוראות סעיף 26 א יהיו:

בכפוף להוראות לפי סעיף 34 א.

מן הראוי לציין שברובן המכריע של העמותות אין משלמים שכר לחברי הוועד. חברי הוועד, כמו גם חברי ועדת הביקורת, עושים, בדרך כלל, מלאכתם בהתנדבות מתוך ראיית חשיבות פעילות העמותה, הזדהות עם מטרותיה ורצון לתרום לקידום מטרות העמותה.

ההוראות בעניין קביעת שכר לחברי הוועד עבר שינוי מהותי. סעיף 26 א' קבע כי האסיפה הכללית תקבע גם את גובה השכר. בפועל, קבע רשם העמותות - במסגרת הנחיותיו לגבי הקריטריונים ל"ניהול תקין" של עמותה – טבלת שכר הדומה לשכר המשולם בחברות הממשלתיות.

החוק החדש קבע בסעיף 34 א הוראות חדשות בעניין זה. שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוא שיקבע את השכר או הגמול ותנאים נוספים. (ראה הרחבה בעניין זה בסעיף ו' להלן).

יצוין כי בעת כתיבת עדכון זה דנה ועדת חוקה חוק ומשפט של הכנסת בנוסח תקנות שהוצעו על ידי שר המשפטים לגמול לחברי הוועד וחברי ועדת ביקורת ויתכן שאלה כבר אושרו בינתיים.

ה. עמוד 40

סעיף 30 לחוק דן בתפקידי ועדת הביקורת.

הסעיף המקורי **בוטל** ובמקומו בא סעיף 30 חדש וזה לשונו:

אלה תפקידי ועדת הביקורת או הגוף המבקר:

- (1) **לבדוק את תקינות פעולות העמותה ומוסדותיה, לרבות התאמת פעולות העמותה למטרותיה;**
- (2) **לבדוק את השגת יעדי העמותה ביעילות ובחיסכון;**
- (3) **לעקוב אחר ביצוע החלטות האסיפה הכללית והוועד;**
- (4) **להציע לוועד דרכים לתיקון ליקויים בניהול העמותה;**
- (5) **לבדוק את ענייני הכספיים של העמותה, את פנקסי החשבונות שלה ואת תשלומי השכר בה, לרבות ייעוד כספי העמותה לקידום מטרותיה;**
- (6) **לבדוק כל נושא אחר הקשור לפעילותה של העמותה;**
- (7) **להביא לפני הוועד והאסיפה הכללית את מסקנותיה לאור בדיקה כאמור בסעיף זה.**

הסעיף המקורי היה סעיף לקוי וחסר. על כן בא הסעיף החדש ומציין במפורש את תפקידי ועדת הביקורת.

ברור מאליו שחברי ועדת הביקורת לא יכולים לבצע כל שנה את כל הפעולות המנויות בסעיף זה – אולם מן הראוי שיקבעו להם, מדי פעם, תכנית ביקורת בהתאם להוראות הסעיף החדש.

אחד מהתפקידים "ההיסטוריים" של ועדת הביקורת היה – להמליץ בפני האסיפה הכללית לאשר את הדו"ח הכספי. תפקיד זה שצויין במפורש בסעיף 30 הקודם לא צויין במפורש בסעיף החדש, אך נכלל בסעיפי המשנה (5) ו- (7) לעיל. מאחר והוראות סעיפים 36 (א) וסעיף 38 (א)(3) לחוק לא שונן – נותר תפקיד זה בעינו. ועדת הביקורת צריכה להמליץ בפני האסיפה הכללית, אחת לשנה, לאשר הדו"ח הכספי (וכפי שיובהר בהמשך – גם את הדו"ח המילולי) כבעבר.

ו. עמוד 45

אחרי סעיף 34 נוספו סעיפים **חדשים** שעניינם:

- שכר חברי ועד וחברי ועדת ביקורת.

- הוצאות לניהול עמותה.
- חלוקה אסורה בעמותה.
- אחריות חברי ועד לחלוקה אסורה.

סעיף 34א קובע:

שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, יקבע הוראות לעניין שכר או גמול שישולמו לחברי ועד או לחברי ועדת ביקורת, בעמותה, ולעניין תנאי העסקתם, לרבות הגבלות לעניין שכר, גמול, ותנאי העסקה כאמור; ורשאי שר המשפטים לקבוע, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, הוראות כאמור לעניין המנהל הכללי של העמותה ומי שכפוף לו במישרין; הוראות לפי סעיף זה יכול שייקבעו לסוגי עמותות.

הסעיף מבחין בין עניינים ששר המשפטים חייב לעשותם, לבין אלה שהוא רשאי לעשותם.

כפי שהובהר לעיל, השר חייב לקבוע בתקנות את הגמול שניתן יהיה לשלם לחברי ועד וחברי ועדת הביקורת.

הסעיף נותן לשר גם אפשרות (להבדיל מחובה) לקבוע הוראות בעניין שכר מנכ"ל של עמותה וצוות הניהול הבכיר. עד עתה, כל הנסיונות לעשות כן לא צלחו בשל סיבות רבות וספק אם השר יקבע קביעות כלשהן בעניין זה.

סעיף 34ב' קובע:

שר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, רשאי לקבוע שיעור הוצאות מרבי שרשאית עמותה להוציא לניהולה, לרבות לשכר ולגמול, ביחס למחזור או לכספים שהוציאה לקידום מטרתיה; הוראות כאמור יכול שייקבעו לסוגים של עמותות; בסעיף זה, "מחזור" - סכום התקבולים השנתי של עמותה מכל מקור וסוג, שהתקבלו במוצע בשלוש שנות הכספים שחלפו, ואם טרם חלפו שלוש שנות כספים מהקמת העמותה - סכום התקבולים כאמור שהתקבלו במוצע בשנות הכספים שחלפו מאז הקמתה.

השאלה מה צריך להיות שיעור "הוצאות ההנהלה וכלליות" לעומת מחזור פעילות העמותה – היא שאלה מורכבת ביותר, בין השאר, לאור השוני שבין עמותות שונות, אופי ומהות פעילותן, היקף פעילותן ומרכיבים רבים אחרים. עמותות גג אינן דומות לעמותות הפועלות בשטח, ארגון המפעיל מתנדבים אינו דומה לארגון הפועל רק באמצעות עובדיו וכו'.

שיעור הוצאות ההנהלה והכלליות נקבע עד היום, בצורה די שרירותית וללא כל פיקוח ציבורי, על ידי רשם העמותות ועל ידי החשב הכללי.

הסעיף החדש מעביר את הסמכות לקבוע שיעור זה לשר המשפטים באישור ועדת חוקה חוק ומשפט.

החוק קובע כי השר "רשאי" ולא "חייב" לקבוע הוראות – ועל כן קביעת הוראות כאמור הן בשיקול דעתו ועד שיעשה כן יחולו ההוראות הנוכחיות.

סעיף 34ג' קובע:

(א) עמותה אינה רשאית לבצע חלוקת רווחים לחבריה, במישרין או בעקיפין, לרבות למייסד העמותה, וכל חלוקת רווחים שבוצעה על ידה תיחשב לעניין פרק זה כחלוקה אסורה.

(ב) ביצעה עמותה חלוקה אסורה, יהיה על חבר עמותה להשיב לעמותה את שקיבל, זולת אם לא ידע ולא היה עליו לדעת כי החלוקה שבוצעה אסורה.

(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על מתנה קטנת ערך וסבירה שניתנה לפי הנהוג בנסיבות העניין, וכן הן לא יחולו על טובת הנאה שקיבל חבר עמותה מהעמותה כאחד מציבור הזכאים ליהנות משירותי העמותה על פי מטרותיה.

סעיף זה מתייחס לאיסור חלוקת רווחים בעמותה.

בעוד סעיף 1 לחוק קובע, כחלק בלתי נפרד ממהות העמותה, את איסור חלוקת הרווחים בין חברה, הסעיף החדש מרחיב ומפרש חובה זו

הסוגיה של חלוקה אסורה, משמעותה ודרך הטיפול בה לא היו מוסדרים עד כה. עתה המצב ברור וחד משמעי: החלוקה אסורה, חבר שקיבל רווחים לחייב להשיבם.

השימוש במילים: "במישרין או בעקיפין" מותיר בעינו את הויכוח משפטי המתעורר מדי פעם - האם מדובר בחלוקה אסורה או לא.

מאידך, מתנה סבירה (כגון: שי לחג) או קבלת שירותים מהעמותה - כאחד הזכאים להינות משירותי העמותה - לא ייחשבו לחלוקה אסורה.

סעיף 34 ד' קובע:

בוצעה בעמותה חלוקה אסורה יראו כל מי שהיה חבר ועד במועד החלוקה כמי שהפר בכך את חובותיו כלפי העמותה, אלא אם כן הוכיח אחד מאלה:

- (1) שהתנגד לחלוקה האסורה ונקט את כל האמצעים הסבירים כדי למנעה;**
- (2) שבנסיבות העניין, לא ידע ולא היה עליו לדעת על החלוקה האסורה;**

הסעיף מטיל **אחריות אישית** על כל מי שהיה חבר ועד במועד החלוקה האסורה. אחריות ספציפית זו **נוספת** לאחריות החלה על חברי הוועד כפי שפורטה בהרחבה בעמודים 36, 37 ו- 38.

משמעות האמירה "הפר חובותיו" היא כהפרת חוזה - ותרופה בגינה, אף היא לקוחה מדיני החוזים, עשויה להיות - שיפוי העמותה בהוצאה שנעשתה כחלוקה אסורה.

ז. עמוד 49

סעיף 36 (ד) תוקן כדלקמן:

במקום "מיום 31 בינואר בשנה השניה" יבוא "מיום 30 ביוני בשנה" ובסופו יבוא "ורשאי הרשם להאריך את המועד להגשתם".

תיקון חשוב העוסק בשינוי המועד להגשת הדו"ח הכספי.

עד לתיקון ניתן היה להגיש את הדו"ח הכספי עד תום 13 חודשים מתום שנת המס (ינואר של השנה השנייה).

התיקון הנוכחי קובע כי יש להגיש את הדו"ח הכספי המאושר **לא יאוחר מ 30 ליוני של כל שנה.**

המשמעות המעשית של התיקון היא שכל עמותות שנהגו לכנס את האסיפה הכללית השנתית לקראת סוף השנה יצטרכו לשנות נוהג זה ולכנס את האסיפה הכללית בחודשים אפריל - יוני של כל שנה כדי לעמוד בדרישות החוק.

ח. עמוד 50

אחרי סעיף 37 יבוא סעיף 37 א'

(א) **הוועד יכין אחת לשנה דין וחשבון אשר יכלול פירוט בעניינים המנויים בתוספת השלישית (להלן - דוח מילולי).**

(ב) **הדוח המילולי של עמותה יוגש יחד עם הדוח הכספי שלה.**

(ג) **הוראות סעיפים 30, 36(א) סיפה ו-38(ד), 39-38, החלות לעניין דוח כספי, יחולו, בשינויים המחויבים, לעניין דוח מילולי.**

הדו"ח המילולי הוא אחד החידושים החשובים והמרכזיים בתיקון החוק.

כוונת הדו"ח המילולי היא להגביר את השקיפות ולתת אפשרות לקבל תמונה רחבה ומדוייקת יותר על פעילות העמותה. הדו"ח הכספי נותן תמונה על מצבה ופעילותה של העמותה, אך המידע המצוי בו אינו מפורט דיו. הדו"ח המילולי בא להשלים התמונה.

החוק גם קבע, בתוספת השלישית, מה יכלול בדו"ח המילולי. (ראה סעיף י"ד' שלהלן הכולל את נוסח התוספת השלישית)

הדו"ח המילולי יובא לאישור האסיפה הכללית, וכל ההוראות החלות על הדו"ח הכספי, לרבות המלצת ועדת הביקורת לאסיפה הכללית ואישורו על ידי האסיפה כללית חלות על דו"ח זה.

רשם העמותות פירסם דוגמת "טופס" לדו"ח מילולי. אין המדובר בטופס רשמי והעמותה יכולה, אם יש צורך בכך, להתאים את הדו"ח המילולי לדיווחיה.

ט. עמוד 51

בסעיף 38 יבואו:

(א) **בסעיף קטן (א), אחרי פסקה 6 יבוא:**

(א6) **הדו"ח המילולי כאמור בסעיף 37א'.**

(ב) **בסעיף קטן (ב)(3) במקום "יוגש" יבוא: "ודו"ח מילולי יוגשו"**

שני התיקונים הם תיקונים טכניים המתייחסים לחובת ההגשה של הדו"ח המילולי ביחד עם הדו"ח הכספי.

י. עמוד 60

אחרי סעיף 48 יבוא סעיף 48א וזה לשונו:

נוסף על הוראות כל דין, מקום שעמותה מתפרקת מרצון, רשאי בית המשפט בכל שלב להורות, לבקשת הרשם, כי הפירוק יהיה לפי צו בית המשפט, אם מצא כי קיים אינטרס ציבורי בפיקוח בית המשפט על הליכי הפירוק של העמותה.

כפי שהובהר בעמוד 57 יש מספר חלופות להליכי פירוק. אחת החלופות היא "פירוק מרצון". הליך של פירוק מרצון נפתח על ידי העמותה, מרצונה, כשהעמותה היא ברת כושר פרעון (נכסיה עולים על חובותיה והתחייבויותיה).

ההליך מתנהל על ידי מפרק שהעמותה ממנה באסיפה בה נתקבלה החלטת הפירוק. עד עתה רשם העמותות לא יכול היה להתערב בהליך כזה. הסעיף נותן לרשם סמכות לפנות לבית המשפט ולבקש מבית המשפט להעביר את הליכי הפירוק להליכים שבפיקוח בית המשפט – מקום בו הוא מוצא כי קיים אינטרס ציבורי.

שיקול הדעת מסור לבית המשפט.

י"א. עמוד 63

אחרי סעיף 56 יבוא סעיף 56א':

(א) העתק מכל בקשה שהוגשה במסגרת הליך לפירוק מרצון או לפירוק לפי צו בית המשפט, של עמותה, ומכל החלטה שניתנה במסגרת הליך כאמור, יימסרו לרשם.

(ב) בית המשפט יחליט בבקשה שהוגשה כאמור בסעיף קטן (א) לאחר שנתן לרשם הזדמנות להביע את עמדתו.

(ג) הרשם רשאי לפנות לבית המשפט בבקשה שיחליט בכל שאלה הנובעת מן הפירוק.

סעיף המתייחס להליכי פירוק ומקנה לרשם העמותות הזדמנות להביע עמדתו בסוגיות שבפני בית המשפט.

י"ב. עמוד 64

בסעיף 58 יחולו השינויים הבאים:

(א) סעיף (א) יתוקן כדלקמן:

(א) פורקה עמותה ולאחר שנפרעו חובותיה במלואם נשארו נכסים, ינהגו בהם לפי הוראות התקנון ובלבד שאם העמותה פורקה לפי צו בית המשפט, שוכנע בית המשפט שאין בהוראות האמורות כדי להביא לכך שנכסי העמותה יחולקו לאחר פירוקה, במישרין או בעקיפין, לחברי העמותה או למייסדיה, או שיועברו נכסים, לאחר הפירוק, במישרין או בעקיפין, למטרות שאינן קרובות למטרות העמותה ערב מועד הפירוק; פורקה העמותה מרצון - אם שוכנע כאמור הרשם; באין הוראות כאלה או באין אפשרות מעשית לנהוג לפיהן, יוקדשו אותם נכסים לפי הוראות בית המשפט למטרה שקבע בית המשפט.

(ב) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

(ב) הוראות סעיף זה לא יחולו לגבי נכס, שנקבע במועד העברתו לעמותה, בהסכם או בתקנון העמותה, כי הוא יועבר לאחר הפירוק לאדם שהעבירו לעמותה (בסעיף קטן זה - המעביר) או לאדם אחר שקבע המעביר.

התיקון מתייחס ל"גורל" הנכסים של העמותה שיוותרו עם סיום הליכי הפירוק.

במסגרת הליכי הפירוק צריך המפרק לשלם לנושי העמותה את כל חובותיה. בעמותה ברת כושר פירעון – עולים נכסיה על חובותיה, ועל כן בתום הליכי הפירוק יוותרו נכסים.

הסעיף קובע כי לא ניתן יהיה לחלק את נכסיה בין חבריה, או לעמותה שמטרותיה אינן קרובות למטרות העמותה – גם אם תקנון העמותה קובע אחרת.

מאידך, קובע הסעיף הוראה חשובה המגינה על תורמים – לפיה אם במועד העברת הנכס לעמותה קבע המעביר, בהסכם או בתקנון, כי במקרה של פירוק יועבר הנכס לעמותה או לאדם אחר – ינהגו לפי קביעה זו.

הוראה חדשה זו חשובה כי היא מותירה בידי התורם שתרם נכס למטרות ספציפיות יכול להורות למי להעביר את תרומתו וגם להורות על החזרת הנכס לידי, במקרה של פירוק.

י"ג. עמוד 72

בסעיף 66, אחרי סעיף קטן (א) יבוא סעיף קטן (א1):

(א1) שר המשפטים רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן הגשת מסמכים ודוחות לפי חוק זה וצורתם; תקנות לעניין דיווח לפי סעיף 37 טעונות אישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת.

שר המשפטים טרם קבע הוראות בעניין הגשת הדו"ח המילולי. בינתיים, כפי שהובהר לעיל – הוציא רשם העמותות "טופס" – שאינו "חיקוק" ואינו מחייב.

י"ד. עמוד 95

אחרי התוספת השנייה תבוא התוספת השלישית.

פרטים שיש לכלול בדוח המילולי

בתוספת זו -

"גורם מוסמך" - משרד ממשלתי, רשות מקומית או רשות אחרת המוסמכת על פי דין;

"מחזור" - כהגדרתו בתוספת השנייה;

"נושאי משרה" - חברי ועד, חברי ועדת ביקורת או הגוף המבקר, לפי הענין, המנהל הכללי של העמותה וכל מי שכפוף במישרין למנהל הכללי;

"קרוב" - בן זוג, אח או אחות, הורה, הורי הורה, צאצא או צאצא של בן הזוג או בן זוגו של כל אחד מאלה.

(1) הפעולות העיקריות שביצעה העמותה לצורך קידום מטרותיה במהלך השנה שלגביה מוגש הדוח הכספי (בתוספת זו - שנת הדוח), לרבות התייחסות לנתונים המופיעים בדוח הכספי הנוגעים לפעולות אלה;

(2) תיאור המבנה הארגוני של העמותה בסוף שנת הדוח, לרבות שמות נושאי המשרה בה;

(3) תאגידים שמרבית חברי העמותה או קרוביהם הם חברים, בעלי מניות או שותפים בהם, לפי הענין, תאגידים שנושא משרה בעמותה הוא נושא משרה בהם או מכהן בהם בתפקיד מקביל לנושא משרה, וכן כל תאגיד אחר שיש לו זיקה לעמותה;

(4) היקף מתן השירותים שניתן לעמותה על ידי נותני השירותים המהווים חלק מרכזי בפעילותה, ללא ציון שמם;

(5) השימושים העיקריים שעשתה העמותה בכספי תרומות במהלך שנת הדוח;

(6) עלויות גיוס תרומות;

(7) כספים ונכסים אחרים שהעבירה העמותה שלא במסגרת מימוש מטרותיה בלא תמורה במהלך שנת הדוח, לרבות פרטים לגבי הגורם הנעבר ומהות הקשרים שבינו לבין העמותה, ולמעט כספים או נכסים קטני ערך;

(8) פירוט עסקאות במקרקעין שביצעה העמותה בשנת הדוח, לרבות תיאור הנכס נושא העסקה, הצדדים לעסקה, הקשר שלהם לעמותה, לחברי העמותה או לנושאי משרה בה והמחיר ששולם במסגרת העסקה;

(9) פירוט עסקאות של העמותה עם צדדים קשורים בשנת הדוח; לענין זה, "צדדים קשורים", כל אחד מאלה -

(א) חברי העמותה;

(ב) עובדי העמותה;

(ג) תורמים שתרמו בשנה כלשהי לעמותה סכום העולה על 25% מהמחזור שלה באותה שנה;

(ד) בני זוגם וקרוביהם של מי מהמפורטים בפסקאות משנה (א) עד (ג);

(ה) תאגידיים שאחד מאלה המפורטים בפסקאות משנה (א) עד (ד) מחזיק ב-25% לפחות של המניות בהם או של כוח ההצבעה בהם, או שאחד מאלה משמש נושא משרה בהם או מכהן בהם בתפקיד מקביל לנושא משרה;

(10) דרישה של גורם מוסמך, חיצוני לעמותה, לתקן ליקויים שהתגלו בה, לרבות הקטנת גירעון, ודיווח על ביצוע דרישה כאמור;

(11) אירועים חריגים שאירעו בעמותה בשנת הדוח, לרבות התפטרות מוסד ממוסדותיה, התפטרות מנהלה הכללי, שינוי משמעותי בקהל היעד שלה או שינוי משמעותי באזורי הפעילות שלה;

(12) תיאור הפריסה הגיאוגרפית של פעילויות העמותה;

(13) כל ענין מהותי אחר שאירע בשנת הדוח;

(14) כל עדכון שחל בפרטים המנויים בפסקאות (1) עד (13) בתקופה שמסוף שנת הדוח ועד למועד הגשת הדוח המילולי לאסיפה הכללית.